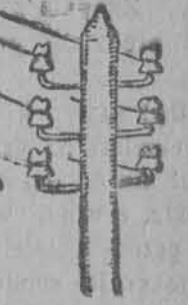

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATAI

Miesięcznie Mk. 8.50 Kwartalnie Mk. 25.50. Za odno-
szenie dopłaca się Mk. 1.50 miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 10.00. Kwar-
talnie 30.00. Zagranicą Mk. 12.— miesięcznie.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 90 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy.
Drobne: 15 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.
Nadesłane przed tekstem 4.— Mk., w tekście 4 Mk., po tek-
ście 2.25 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Nekrologi: 1.50 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Ogłoszenia zamiejscowe o 10 proc. drożej.
Za terminowy druk ogłoszeń i ofiar adm. nie odpowiada.

ODEON

DZIS PREMJERA

Według nieopublikowanego dzieła znakomitego pisarza

Leonidasa Andrejewa

potężny dramat współczesny z życia inteligencji rosyjskiej w 6 akt. p. t.

PROFESOR

W rolach tytułowych artyści teatru Dramatycznego w Moskwie:

Orłowa i Rimskij.

Początek przedstawień o 4.30.

Passé partout nieważne.

Passé partout nieważne.

Nowy rząd przy pracy organizacyjnej.

Zgodnie z zapowiedzią w niedzielę przyjechał do Warszawy p. Patek,

odbył szereg konferencji politycznych natychmiast po przyjeździe, a wieczorem udał się do Belwederu, gdzie przebywał do godz. 8 rano. Wczoraj znowu konferował z przedstawicielami świata politycznego, większości sejmowej, premierem Skulskim i w wyniku tych wszystkich konferencji oświadczył, że decyzję powziął dopiero po porozumieniu z kandydatami na podsekretarzy stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, a ponieważ p. Jan Dąbski przyjedzie dopiero dzisiaj, przeto niezaodwołnie

dopiero dzisiaj wieczorem może nastąpić nominacja p. Patka.

Wczoraj późnym wieczorem p. Patek był znowu w Belwederze.

Wczoraj o godz. 6 po poł. odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady ministrów.

Debatowano nad tekstem exposé rządowego, z którym p. Skulski wystąpi we czwartek. Będzie to pierwsze, a być może jedyné po przesileniu, a przed świątami posiedzenie Sejmu. Dyskusja nad exposé będzie ograniczona do krótkiej deklaracji frakcyjnych. W każdym razie już w sobotę posłowie rozjechali się na święta, a przeto najwyżej mogą się odbyć dwa posiedzenia: w czwartek i piątek.

Co do tek ministrów sztuki i kultury i zdrowia,

to zniesione być one mogą jedynie na mocy uchwały Sejmu. Wszelkie więc informacje o zniesieniu ich są przedwczesne.

Podsekretarjat ministerstwa sprawliwłości obejmie poseł Grzedzielski.

Warszawa, 15 grudnia. (PAT.) Dziś o godz. 12 w południe podsekretarz stanu dr. Wróblewski przedstawił panu prezydentowi ministrów inż. Skulskiemu urzędników prezydium Rady ministrów. Na powitanie dr. Wróblewskiego odpowiedział pan prezydent ministrów jak następuje:

Moi Panowie! Miło mi jest poznać panów, jako najbliższych moich współpracowników. Stosunek mój do ogółu urzędników państwowych polegać będzie na szczerzej życzliwości i zrozumieniu istotnych ich potrzeb, które, mam wrażenie, dokładnie znam. Z drugiej strony dołożę starań i wszystkich będących w moim rozporządzeniu środków, aby stan urzędniczy miał moralne prawo do pozyskania sobie zaufania i szacunku wszystkich obywateli Rzeczypospolitej.

Prezydent ministrów będzie przyjmował interesantów w poniedziałki i czwartki pomiędzy godz. 12 a 2 po południu w pałacu Namiestnikowskim (Krakowskie Przedmieście 46).

Secesja w P. S. L.

Odbył się w Warszawie zjazd Rady Naczelnej Polskiego Stronnictwa Ludowego (Grupy „Wyzwolenie”), na którym po dwudniowych obradach nad referatem p. Thugutta o sytuacji politycznej w kraju, na wniosek referata wyrażono najpierw hold Naczelnikowi państwa, następnie przyjęto następującą uchwałę:

Rada Naczelna Polskiego Stronnictwa Ludowego (Grupa „Wyzwolenie”) uważa rząd pana Skulskiego za wyraźnie prawicowy, ze względu jednakże na ciężkie położenie w Polsce poleca zjazd posłom z grupy „Wyzwolenie” popierać rząd. Lecz tylko w koniecznościach państwowych.

Oprócz tego zjazd żąda natychmiastowego zrealizowania uchwały sejmowej w sprawie reformy rolnej z dnia 10-go lipca r. b. i zastrzega się przeciw ewentualnym kompromisom w tej sprawie, równocześnie domaga się załatwienia konstytucyjnej demokracji, po uchwaleniu której Sejm ma się natychmiast rozwiązać. Rada Najwyższa wypowiada się kategorycznie za utrzymaniem samodzielnosci stronnictwa i klubu Polskiego Stron. Ludowego (Grupa „Wyzwolenie”), a w stosunku do grupy Piasta, grupy posła Stapińskiego uznaje potrzebę wspierania się wzajemnego tylko w tym wypadku, gdy na to pozwala program stronnictwa i oświadcza się za ewentualnym luźnym związkiem z temi klubami.

Rosja antybolszewicka a Polska.

Nie wiele wiemy o rozmiarach, pomysłach i ideach tych rosjan, którzy dążą do obalenia bolszewizmu, przygotowują odrodzenie Rosji na nowych podstawach. Nie można do nich zaliczać przedstawicieli dawnego systemu, których marzeniem jest przywrócenie monarchji z całym aparatem biurokratyczno policyjnym, zmierzonym z powierzchni przez rewolucję; są to niepoprawni i zacietrzewieni wielbiociele tradycji Mikołajewskich, którzy oiaśle jeszcze nie mogą pogodzić się z nowym porządkiem rzeczy, i są gotowi powrócić natychmiast na dawne stanowiska i rządzić dawnymi sposobami, gdyby im ktokolwiek powrócił umożliwił.

Otoczenie Denikina i Kołczaka składa się przeważnie z ludzi tej kategorii i właśnie dlatego polityka tych dowódców natrafiła na usprawiedliwioną nieufność nawet we własnym społeczeństwie, zwłaszcza w kołach, które już zajął sobie sprawę, że przywrócenie stosunków politycznych przedwojennych byłoby nową katastrofą dla Rosji. Również wobec problemu krajów, zagarniętych przez Rosję w XVIII wieku, a oswojonych przez wielką wojnę, zajmują ci wszyscy działacze stanowisko nieprzejednane. Dla nich istnieje zawsze jeszcze owa wielka i niepodzielna Rosja Katarzyny Iej, w której zawojowane narody nierosyjskie muszą dalej ulegać przemocy i prowadzić pańującego szczytu. Co do sprawy polskiej, najwyższe ustępstwa, na jakie dotychczas potralili się zdobyć, jest przyznanie Polsce niezawisłości w „granicach etnograficznych” pod warunkiem, że oni sami te granice wyznaczają i wykreślają: całe Podlasie i dawna Galicja wschodnia znalazłyby się wówczas poza obrębem państwa polskiego.

Nie można jednak nawet dziwić się tym ludziom, którzy wyszli i wychowali się w pojęciach przedstawionych i nie mogą już wyzwolić się z więzów smutnej tradycji i rozmaitych nabytych uprzedzeń.

Jest to pokolenie, siarcone dla nowej Rosji i jeżeli wogóle przyjdzie do odrodzenia i uporządkowania tego kraju, to trudne dzieło może być dokonane jedynie bez udziału dawnych ludzi. Spółczesność rosyjskie tylko wówczas pokona trawicę

Rosję rozkładowe fermenty, jeżeli przejdzie nad nimi do porządku dziennego.

Należałoby jeszcze postawić pytanie, czy wśród tych kół, które jeszcze za monarchji próbowały walczyć z monarchizmem bezrzędem i biurokratycznym absolutyzmem, czy wśród dawnej opozycji, która po wprowadzeniu parlamentaryzmu chciała zdobyć dla narodu istotne swobody obywatelskie, znajdują się żywiol zdolni nadać Rosji nowy kierunek, zgodny z duchem czasu i usunąć anarchję bolszewicką, nie powracając do błędnych i zrubnych wzorów przeszłości, ale nadając krajowi urządzenia konstytucyjne na modłę europejską.

Niełatwo jest odpowiedzieć na to pytanie, gdyż te właśnie kółka poszły w rozsypkę po zwycięstwie komunistów, a rozproszeni po całej Europie przywódcy stronnictw liberalnych nie zdobyli się dotychczas na wspólny program rozumnej i racjonalnej, odbudowy rosyjskiego państwa. Jedynie z dorywczych deklaracji wybitnych przedstawicieli kadetów i październikowców można nabrać pewnego wyobrażenia o ich nadziejach i zamiarach; i pod tym względem dowiedzieliśmy się tylko tyle, że i w tych kołach duch zaborczy rosyjskiego imperjalizmu pofutuje zawsze jeszcze, i że nie zrezygnowali z aspiracji do panowania nad krajami poddanymi przemocą pod rosyjskie jarzmo.

Jeden z najbardziej znanych przywódców stronnictwa październikowego, Aleksander Guczkow, miał niedawno rozmowę z współpracownikiem „Berliner Tageblatt”, Vorstem, który jeszcze przed wojną specjalnie studjował sprawy rosyjskie.

Pomijając dość blade, ale optymistyczne określenie stanowiska politycznego rządu Denikina, Guczkow tak formuluje zapatrywania swojej grupy na stosunek Rosji do państw, które powstały podczas wojny na jej kresach:

Co się tyczy narodowości i nowych tworców państwowych, które na terytorjum starej Rosji powstały, to kwestję tę rozstrzygać będzie dopiero zwolana konstytuanta rosyjska definitywnie. Prawa samodzielnosci przyznajemy jedynie dwom z państw tych i to Polsce i Finlandii.

A w sprawie tych dwóch krajów chodzilo tylko jeszcze o regulacje graniczne. Co się tyczy państw nadbałtyckich, Kaukazu i rzeczypospolitych kozackich, to przekonani jesteśmy, że one same uznają, że samodzielność zupełna nie leży w ich trwałym interesie. Tymczasowo atoli zmian zaprowadzić się nie będzie. Zupełnymi i zdecydowanymi przeciwnikami jesteśmy prądów dążących do usamodzielnienia Ukrainy. Powiedziałem raz pewnemu anglikowi, że gotowimys przyznać wszystko to ukraińcom, czego anglicy irlandczykom odmawiają, ale bezpoistawnych życzeń narodowościowych uwzględnić nie możemy. Dalekoidący samorząd, wolność narodową i kulturalną i równoprawnienie zaprowadzi się naturalnie w całej Rosji.

Zestawiwszy wynurzenia Guczkowa, który niechodził zawsze za niezmiernie umiarkowanego w sprawach narodowościowych, z podobnymi deklaracjami, wychodzącymi z obozu kadetów, więc Maklakowa, Lwowa i innych, którzy wyraźnie mówią o Polsce etnograficznej, łatwo można odtworzyć rosyjski maksymalny program w kwestji polskiej. Polega on na wyznaczeniu Polsce granic dawnego królestwa kongresowego, z wykojeniem dawnej gubernii chełmskiej, stworzonej, jak wiadomo, przez ostatnią dumę, zgodnymi głosami lewicy i prawicy. Tak więc to, co liberalni posłowie uważają za największe ustępstwo z ich strony, my musimy pooczytywać jako najwyższą krzywdę; zachodzi zatem przeciwieństwo, którego niepodobna wyrównać na drodze kompromisowej.

Ciekawą ilustracją stosunków polkorosyjskich jest także ruch wielkopolski, który się wytworzył na t. zw. zakarpaciej Rusi, oddanej przez koalicję w posiadanie Czechów. Powstał tam szereg organizacji, dających zupełnie wyraźne do kulturalnego i językowego zjednoczenia kraju z Rosją. Dziennik „Russkoje Wremja”, wychodzący w Ungwarze, pisze w artykule wstępnym:

„Wszystkie my, gdziekolwiek się kto urodził i mieszka, czy na Rusi Karpaciej czy w Lemkowszczyźnie, w Galicji, lub na Bukowinie, czy pod Kijowem, lub Moskwa, należymy do jednego rosyjskiego państwa, do jednego narodu rosyjskiego”.

Ten sam organ zapewnia dalej, że Denikin oswoiłbi rielawem „całą Rosję z Chełmem i z Lwowem”. Również w Ungwarze powstała centralna rada rosyjska, która ujęła w swoje ręce ster akcji rosyjskiej po obu stronach Karpat.

Grozi nam zatem z tej strony nowe niebezpieczeństwo i pod egidą czeskiej rozporczy się niebawem szeroko zalrojona agitacja rosyjska w dawnej Galicji. Denikin może nigdy nie „oswoi” Chełma i Lwowa, ale nasi południowi sąsiedzi postarają się o to, aby ferment walki narodowej rozwinął się w Galicji jak najintensywniej, zwłaszcza, jeżeli statut narzucony przez koalicję, wejdzie naprawdę w życie.

Wszystkie te objawy powinniśmy troskliwie obserwować i zapobiegać z góry ujemnym następstwom czesko rosyjskiej roboty. Aspiracje rosyjskie nie osłabły nigdzie i zagrażają, jak dawniej całosci i bezpieczeństwu państwa polskiego. Nie powinniśmy mieć co do nich niebezpiecznych złudzeń, któreby uspiły naszą narodową czujność. Jeżeli chcemy utrzymać na wschodzie obszary historycznie, kulturalnie i poniekąd etnograficznie do nas należące, musimy je przedewszystkiem zaslonić przed rosyjską zachlannością.

— 0 —

Komunikat szefa sztabu generalnego. z dnia 15 grudnia.

Front litewsko-białoruski.

Atak nieprzyjacielski na wieś Dworzysz na północ od Bryssy, został odparty. Na zachód od Ulsny pomyślne dla nas utarczki patroli wywiadowczych.

Smiałym wypadkiem z Bobrujska przez Lubonozę na Kitew oddziały nasze rozbiły zupełnie nieprzyjaciela i powróciły na dawne stanowisko, biorąc dwa działa z jaszczami, uprzężą, amunicją i 200 jeńców.

Na odcinku poleskim działalność artylerji nieprzyjacielskiej w okolicy stacji Płocz.

Front wołyński.

Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu general. Haller, pułkownik.

Przed plebiscytem.

Warszawa, 15 grudnia. (PAT.) Dziś przybyła do Warszawy delegacja ze Śląska Cieszyńskiego, złożona z przedstawicieli wszystkich klas tamtejszej ludno-

Towarzystwo Miłośników Muzyki

W środę, dn. 17 grudnia 1919 r., o g. 8 1/2 w. punkt.

XII-y (XVI) Koncert

Wieczór muzyki francuskiej
Wyk.: p. Emma Altberg (fortepian),
p. Kazimiera Sonnenberg (śdiew).

LONIA SZPAROŻANKA
ISAJ GUTMAN
zaręczeni.

Lódź.

w grudniu 1919 r.

BERTA GELBARTÓWNA

MICHAŁ FIJAŁKO

zaręczeni.

Lódź

w grudniu.

Zawiadomienie.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, że od poniedziałku czynnym będzie salon damski pod kierunkiem specjalnie sprowadzonego fryzjera z Wiednia.

Polecając się łaskawym względom Szan. Pań pozostaję

Z należn. szacunk.

R. Szyłke

921-1

w gmachu Grand-Hotelu.

ści, z zamiarem przedstawienia Naczelnikowi państwa i kompetentnym czynnikom rządowym niesłychanych szykan, jakich dopuszczają się części na ludności polskiej poza linją demarkacyjną. Delegacja domagać się będzie od rządu, aby poczynił kroki celem wyegzekwowania postanowień uchwały paryskiej z dnia 8 listopada r. b.

Bolszewicy o swej ofenzywie.

Wiedeń, 15 grudnia. (Tel. wł. „Głosu Polsk.”) Z Moskwy iskrowo donoszą: Ofenzywa na Połtawę i Charków postępuje ze znakomitym wynikiem. Denikin już ewakuował miasto; burżuzja w panice opuściła miasto, dążąc do Taganrogu.

Walki o Kijów.

Wiedeń, 15 grudnia. (Tel. wł. „Głosu Polsk.”) Z Moskwy iskrowo donoszą: Walki o Kijów trwają dalej, zamykając coraz ciasniejszym kręgiem miasto. W najgroźniejszej sytuacji znajduje się armja ochotnicza na wschodzie od Kijowa.

Walki bolszewików z lotyszami.

Paryż, 15 grudnia. (PAT.) — Radjo pozn. Z Kopenhagi donoszą: Po okresie względnego spokoju przystąpili bolszewicy w grudniu do gwałtownej ofenzywy przeciwko wojskom lotewskim. Wszystkie ataki zostały odparte.

Czy Japonja pomoże Kołczakowi?

WIEDEN, 15 grudnia. (Tel. wł. „Gł. Polsk.”) — Z Moskwy donoszą: Rząd Kołczaka odrzucił warunki, postawione przez Japonję w sprawie udzielenia mu pomocy militarnej. — Wobec tego Japonja oświadczyła, że nie wystąpi przeciwko bolszewikom, o ile nie zagrożą oni bezpośrednio jej interesom.

Wiedeń, 15 grudnia. (PAT) WBK. donosi ze Sztokholmu, że przedstawiciel Japonji przy rządzie Kołczaka, Kato, oświadczył, że stosunek rządu japońskiego do Kołczaka nie zmienił się po opuszczeniu przez Kołczaka Omska. Japonja będzie nadal popierać Kołczaka siłą zbrojną i materialem wojennym.

Ukraina obawia się wielkiej Rosji.

Wiedeń, „Der Morgen” cytuje wiadomość „Neue Zürcher Zeitung”, iż poseł ukraiński w Bernie Mikołaj Wasilko oświadczył, że obecnie największym niebezpieczeń-

stwem dla Ukrainy jest idea utworzenia Wielkiej Rosji. Zdaniem Wasilki zarówno Polska jak i Rumunia, nie podejmą niezgody mogły przeszkodzić akcji ukraińskiej przeciw Denikinowi. Rumunia dostarcza Ukrainie amunicji i materiału wojennego, a jako zapłatę przyjmuje walutę ukraińską. Również stanowisko Polski wobec Ukrainy

jest zyczliwie neutralne. Powody tego stanowiska Rumunii i Polski są jasne, albowiem oba państwa obawiają się utworzenia silnego państwa rosyjskiego od morza północnego do Dniepru. Natomiast samodzielną i silną republikę ukraińską będzie zarówno dla Polski, jak i dla Rumunii najlepszym naturalnym wałem ochronnym.

traktatu nastąpiło w myśl, że Włochy będą działały zawsze w porozumieniu z aliantami. Nitti przyjmując do wiadomości porządek dzienny, zaznaczył, że rząd będzie go uważał jako radę.

Porządek dzienny izba jednomyślnie przyjęła. Przeciw niemu głosowało kilku deputowanych z prawicy.

Revolta w Egipcie.

Wiedeń, 15 grudnia. Z Paryża donoszą: W Egipcie wybuchła nowa rewolta przeciw anglikom, którzy utrzymują swe panowanie już tylko przy pomocy środków militarnych. W Kairze tłum ludzi zdobył szturmem areszty, w których zamknięto demonstrantów z poprzednich zaburzeń i uwolnił ich. Przyszło do formalnej bitwy na ulicach miasta, przy czem wielu zabito, a 120 ludzi raniono. Demonstranci obnosili po mieście ciała zabitych, wzywając do ogólnego powstania. W Aleksandrii w demonstracjach brało udział 16 tysięcy muzułmanów i koptów. Położenie anglików staje się coraz krytyczniejsze z powodu licznych skrytobójczych napadów na oficerów i żołnierzy angielskich.

O upaństwowienie kopalń w Anglii.

Londyn, 15 grudnia. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). Kongres Trade-Unionów jednomyślnie uchwalił żądać upaństwowienia kopalń. Obecnych jest 751 delegatów, reprezentujących 5/6 miliona robotników.

Na drodze do trwałego pokoju.

Konferencja londyńska.

Londyn, 15 grudnia. (PAT.) Havas. Komunikat urzędowy, ogłoszony dziś stwierdza, że Clemenceau i Louchet porozumieli się z rządem angielskim w sprawach finansowych i ekonomicznych dotyczących obu państw. Obecność Scialoi w Londynie pozwoliła dokonać wymiany zdań w sprawie Adriatyku wobec ambasadorów Stanów Zjednoczonych i Japonii. Na konferencji omawiano prócz tego różne sprawy międzynarodowe, w szczególności sprawę pokoju z Turcją. — Co do wszystkich spraw poruszonych osiągnięto zupełną zgodę.

Tłumnie zebrała na dworcu publiczność urządziła Clemenceau gorące owacje.

Po przyjeździe do ministerstwa zawezwał Clemenceau słynnego lekarza prof. Muffiera. Mimo kontuzji brał Clemenceau w Londynie udział w licznych zebraniach i objął kierownictwo rządu natychmiast po przyjeździe do Paryża.

Clemenceau oświadczył, że przyjęcie w Londynie było nader serdeczne i że jest bardzo zadowolony z wyniku narad z Lloydem George'em i innymi sprzymierzeńcami. Nastąpiło zupełne porozumienie, co do wszystkich kwestji, wchodzących w rachubę. W najbliższym czasie zostaną decyzje zjazdu londyńskiego ogłoszone w osobnych notach.

Rzeczoznawcy niemieccy wyjechali do Paryża.

Nauen, 15 grudnia. (PAT.) Radio pozn. Komisja rzeczoznawców niemieckich, która wyjechała wczoraj do Paryża, składa się z 7 członków. W skład jej wchodzi przedstawiciele ministerjum spraw zagranicznych, komisji budowy okrętów, komisji morskiej i hamburskich robotników okrętowych.

Akcja Rennera w Paryżu.

Paryż, 15 grudnia. (PAT.) Havas. „Temps“ donosi: Austriacki kanclerz Renner odwiedził najwybitniejszych delegatów państw sprzymierzonych, którym przedstawił nędkę Austrii. Rada Najwyższa wysłucha Bennera prawdopodobnie we wtorek.

Walka o ratyfikację traktatu w Ameryce.

Paryż, 15 grudnia. (PAT.) Havas spóźniony. Z Waszyngtonu donoszą, że w Stanach Zjednoczonych znów tężą gorę przekonanie na korzyść ratyfikacji gwarancyjnego traktatu defenzywnego między Francją, Anglią i Stanami Zjednoczonymi.

Separatystyczne dążenia słowaków.

Nauen, 15 grudnia. (PAT.) W. B. K. donosi, że w ostatnich dniach zauważę się dąże na Słowaczczyźnie dążność uwolnienia się Słowaczyny od Czechów. Ma utworzyć się stronnictwo węgiersko-słowackie w Budapeszcie, które dążyłoby do połączenia Słowaczyny z Węgrami.

Czesi mobilizują.

Bogumlin, 15 grudnia. (PAT.) Czesi ogłosili tajną mobilizację roczników od 18—25 roku życia. Na linii Dynawa umacniają czeski pozycje zasiekami drucianymi. Dnia 11 b. m. przybyło 2 kompanie wojsk czeskich.

Program włoskich kombatanów.

Rzym, 15 grudnia. (PAT.) Stefani. Grupa deputowanych byłych kombatanów wniosła do izby porządek dzienny, który mówi, że izba wyraża życzenie, aby rząd spowodował w radach ententy poniesienie wszelkiej interwencji wewnętrznych spraw Rosji, zaniechał blokady i nawiązał stosunki dyplomatyczne i handlowe z wszystkimi rządami, które utworzyły się na terytorjach imperjum carskiego.

Deputowany Gasparetto, omawiając porządek dzienny, zaznacza, że podpisanie

Łódź.

Przedłużenie urlopów dla akademików-wojskowych.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła została rostrzygnięta w sensie pomyślnym sprawa urlopów dla akademików-wojskowych.

Ci studenci, którzy są na ostatnim semestrze i kończą studia latem, otrzymają przedłużenie urlopu do 1 listopada 1920 roku. Ci studenci, których urlopy kończą się w styczniu i w lutym, otrzymają przedłużenie do końca semestru zimowego. Pozatem przewidywane jest, jednak jeszcze nie zdecydowane ostatecznie, **zupełne zwolnienie studentów-szeregowców i podoficerów, nie będących w wieku poborowym.**

Godziny urzędowe w magistracie.

Od dnia wczorajszego zajęcia w biurach magistratu odbywają się od 8 i pół rano do 3 i pół popołudniu bez przerwy, w sobotę zaś zajęcia trwają do godziny 2-jej popoł.

Wiec kulturalno-oświatowy.

W niedzielę, w sali koncertowej odbył się wiec, zorganizowany przez Wydział kulturalno-oświatowy przy magistracie łódzkim.

Jak Paryż żyje i bawi się?

Zima w Paryżu.—Futuryzm w przyrodzie.—Rozcznka końca wojny.—Świt nowego życia w kinie.—Walka o muzykę Wagnera.—Święto midinetek.—Legenda o św. Katarzynie.—Małżeństwa z obcokrajowcami.—Afera kobiety nagiej w Porto Saint-Martin.—Strajk dziennikarski.—Dwa dzienniki i dwa obozy.—Magnat papierowy i nakład trzymilionowy.

Koryncka kolumnada w parku Monceau pokryła się grubą na centym, śnieżną powłoką, w Avenue Velasquez natomiast jaskrawiła się jeszcze czerwienią i złotem liści platanu.

Na placu Chohy kręcą się karuzele, a wirujące światła lamp żarowych mieszają się z iskrzącymi płatami śniegu, na murach miasta pozostałe jeszcze po niedawnej kampanji wyborczej wielobarwne afisze dziwnie wyglądają w białych ośnieżonych ramach, a wszystko to składa się na tak bajecznie kolorowny, zadziwiająco nieludzki i niezrozumiałą całość, jak utwory fantastycznego pędzla futurysty. I cieszyby się może paryżanin tą rozkośszą, gdyby jej nie towarzyszyły dotkliwie delegiwości.

Pominąwszy już tegoroczny rozpaczyliwy brak węgla, to i w normalnym czasie zima w Paryżu jest — rzeczy można zmniejszą, niż gdzieindziej nie są bowiem mieszkańcy na nią przygotowani: okna o pojedynczych szybach przepuszczają mroź, a w stylowych, zwierciadłami zdobionych kominkach burkoce ogień wesóło, lecz nie wysyła ciepła na pokój, a raczej wraz z dymem w przestworze. Trapią się więc paryżanie myślą, jak wypa-

dnia tegoroczny wieczór wigilijny i „revillon“, — dwie najweselsze noce zimowe, które spędza się zazwyczaj na ulicy lub na tarasie kawiarni, skąd popijają zielony absynt, lub likiery, spogląda się w wir ulicznych, pełen świateł, barw, masek, tańca i śmiechu.

Tymczasem miał 1 listopada swoją serię uroczystości i zabaw, a więc pierwsza rocznica końca wojny; wobec zakazu urzędzenia osobnych obchodów, święcili ją mieszkańcy przeważnie na ementarzach; w Ba-neux, Ivry, Pautin, Versailles, Mont-Valerien cisnął się tłum stutysieczny, by na przybranych trójkolorową flagą grobach swych „poilus“ złożyć kwiat pamięci Na Peré Lachaise miasto wystawiło „monument“ dla poległych, do którego, jak w wigiliję 14 lipca, żony i matki odbywały pielgrzymki.

A z ementarzy ci sami ludzie z sercem przepelnionem jeszcze żalem i nieobeschłą w oku łzą, spieszą tłumnie do Kina Gaumont, gdzie z okazji tej rocznicy, wystawiają sensacyjny film: „Świt nowego życia“, z chórem i recytatywem.

W roku 1950 starzec przeżywa w myśli całą wojnę światową, której był uczestnikiem i przed oczyma swoich wnuków rozwija potężną panoramę losów i przeżyć naszej generacji. Wszystkie zwycięstwa i wszystkie klęski, wszystkie miejsca pamiętne wypadkami tej wojny, najszczytniejsze bohaterstwo i nadludzkie cierpienia, waleczność na froncie i poza frontem, portrety słynnych mężów, bajeczne wizje walk lotniczych — słowem wszystko od pierwszego wymarszu armji, aż do ostatniego wystrzału armatniego przesunęło się przed oczyma widzów. Po tem przerwa i ostatni obraz: Pokój, praca i miłość tworzą nowe życie, pług orze umęczoną ziemią, a na polach walki rozsiane strza-

lami drzewa pokrywają się w oczach widza młodą kwiecistą; wszędzie błogosławieństwo, urodzaj i szczęście — w kinie!

Do poważnych rozrywek należą także koncerty klasyczne, które co prawda odbywały się także w czasie wojny. Koncerty te, które mimo doborowego programu i naiwybitniejszych wykonawców, z powodu niskich cen wstępu przystępne są dla wszystkich, są też tłumnie odwiedzane i stanowią potężną dźwignię kulturalną w duchowym rozwoju mas ludowych. Wśród koncertów listopadowych sensacją był koncert Pasdeloup, gdzie po raz pierwszy od pięciu lat grano Wagnera. Koncert ten poprzedziła zacięta kampanja szowinistów przeciw muzyce i osobie Wagnera, prowadzona przez czas wojny, a motywowana tem, że Wagner w roku 1870 pod wpływem fali pangermanizmu występował przeciw Francji i propa owaniu w Niemczech sztuki francuskiej. W obronie Wagnera wystąpił krytyk muzyczny Prud'homme dowodząc, iż wykluczenie muzyki Wagnerowskiej wyszłoby nie tylko na szkodę kultury muzycznej Paryża, ale nadto zmusiłoby muzyków poważniejszych do poznawania dzieł Wagnera w Moguncji lub Wiesbaden, gdzie wystawia się je pod patronatem generała Mangina.

Ponadto, jak wynika z listu Wagnera do Gabriely Monot, pisanego w r. 1876, Wagner przyznawał, iż „Francja jest na przodku ducha twórczego geniusza ludów romańskich; Francuzi posiadają podziwianą godną sztukę podawania życia i myśli form precyzyjnych i eleganckich, w przeciwnieństwie do Niemców, którzy w tym kierunku objawiają obojętność i niezdołność“. Czy te usiłowania krytyka podziałały tak przekonująco, czy też pod wpływem innych jeszcze okoliczności doduszono do koncertu muzykę Wagnera,

nie chcąc jednak doprowadzić do awenturalnych przykrych zajęć, umieszczono kompozycje Wagnerowskie na końcu programu, ażeby nieublaganym przeciwnikom niemieckiego muzyka umożliwić opuszczenie sali.

Tegoroczny listopad przyniósł paryżankom bardzo pożądane odnowienie tradycyjnego obchodu św. Katarzyny.

Św. Katarzyna jest patronką niezamężnych „midinetek“ (pieszczoliwa nazwa dla paryskich szwaczek) Jeżeli dziewczyna do lat 26, nie znalazła męża, to w dniu 25 listopada koleżanki stroją ją w piękny czepek koronkowy i ofiarowują jej kosz białych i czerwonych kwiatów

Przy wkładaniu czepra śpiewają wesołe kuplety: „Qui me recevna, dans l'annee se mariera“ brzmi pełna nadziei zapowiedź, a potem następuje ostrzeżenie: „Petites filles, qui faites la fine, gardez-vous de St. Catherine!“ — ażeby zbytniem przebieganiem nie dostać się pod stałą opiekę św. Katarzyny — czyli nie zostać starym panną.

W tym roku święto to — po długiej przerwie — obchodzono bardzo ładnie. Wszystkie niemal magazyny i pracownie daty swoim pannom wolne popołudnie urządziły dla nich tańczące herbatki, w każdej prawie dzielnicy miasta odbywały się dnia tego bale, ażeby pupilkom św. Katarzyny ułatwić zamążpójście.

Warto przy tej sposobności przypomnieć legendę o tej par excellence paryskiej świętej, która wedle tradycji ukazała się w towarzystwie świętej Maigorzaty Joannie d'Arc w Domremy, ażeby zwiastować jej pełne chwały przeznaczenie.

Św. Katarzyna, urodz. w Aleksandrii z krwi królewskiej, żyła z końcem trzeciego i w początku czwartego wieku ery chry-

Wypłata pensji nauczycielom.

Dziś, we wtorek, główna kasa miejska, plac Wolności 14, w podwórzu, wypłacać będzie pensje nauczycielom miejskich szkół pozostawionych od nr. 1 do nr. 60 włącznie, jutro, w środę — od nr. 61 do nr. 120 włącznie, w czwartek zaś, dnia 18 b. m. wszystkim pozostałym.

Kwity, upożyczające do odbioru pensji otrzymywać można w biurze wydziału szkolnictwa, ul. Piramowicza 3, I piętro.

Robotnicy do Francji.

W tygodniu bieżącym biuro pośrednictwa pracy rozpocznie rejestrację robotników, pragnących wyjechać do Francji. Umowy zawierane będą na trzy, sześć miesięcy i na rok. Płace obliczone są za dzień 8-godzinny i 10-godzinny. Robotnicy niewykwalifikowani będą po 12 fr. i 13 75 fr., robotnicy ziemni — 14 fr. i 16 25 fr. i robotnicy wykwalifikowani — 18 fr. i 18 75 fr.

Przyjęcie jednak robotnika i dalsza wysyłka do Francji będą zależne od komisji kwalifikacyjnej francuskiej, która wkrótce zjedzie do Łodzi, dopelni oględzin robotników przez lekarzy i następnie zajmie się wysyłką ludzi do Francji.

Podarunki dla chorych w szpitalach.

Magistrat postanowił obdarować na święta Bożego Narodzenia wszystkich chorych, znajdujących się w szpitalach miejskich, podarunkami koszt których dla choroby ma wynosić 8 mk., tak że magistrat ma wydać na ten cel około 8,000 mk.

Teatr Polski.

Dziś Teatr daje komedię satyryczno-społeczną B. Shawa p. t. „Major Barbara”. Czysty dochód przeznaczony jest na „Samopomoc”.

Dwa wieczory choreograficzne.

W środę, d. 17 i w czwartek, d. 18 b. m. wystąpi znakomita klasyczna tancerka, p. Stefania Dąbrowska, z nader urozmaiconym programem. Obok produkcji p. Dąbrowskiej, teatr daje tragikomedję F. Wedekinda p. t. „Śpiewak Nadworny”.

Przedstawienie teatralne na „Gwiazdke dla żołnierza”.

We czwartek, dnia 18 grudnia, staraniem Komitetu zbiórki ciepłej odzieży i Gwiazdki dla żołnierza na froncie, odbędzie się przedstawienie w Teatrze Polskim. Dany będzie „Śpiewak nadworny” Wedekinda i gościnnie wysep Stefani Dąbrowskiej, słynnej wykonawczyni klasycznych tańców.

Ze względu na ciekawy program i cel szlachetny kasa rozsprzedała dużo biletów. Pozostałe bilety są do nabycia w kasie teatru i w komitecie Gwiazdki, ul. Piotrkowska 102.

T. M. M.

Jutrzejszy koncert w T-wie Miłośników Muzyki poświęcony będzie muzyce francuskiej

ściąńskiej i była chlubą Akademii, założonej przez Ptolomeuszów. Słynęła z mądrości i bogobojności i miewała widzenia, które wzmacniały ją w wierze i w posłanictwie szerzenia jej. Jak opowiada „Legende doree”, padła ofiarą swej apostołskiej działalności: została zbiczowana, spalona na wolnym ogniu, zmiażdżoną między dwoma kołami, a w końcu ścięto jej głowę.

Kanonizowana później, została patronką dziewczic i szkół wszystkich uniwersytetów Francji i Anglii. Genjalni artyści, jak Van Dyck, Tycyan, Veronese, Memling, Corregio i Murillo wzniesli jej pendzlem swym pomniki pełne poezji i polotu.

Dziś jednak nietylko miditenki, ale dzievic wszelkich stanów wymykają się z pod opieki św. Katarzyny i oplakują pięć zmarnowanych lat młodości, a strata dwu milionów mężczyzn w pełni wieku utrudnia im zamążpójście. Obcy przybysze, których wojna sprowadziła do Francji nie wypełnili tej luki.

Wedle statystyki, w merostwach tylko, 80,000 amerykańskich żołnierzy zawarto we Francji związkach małżeńskich; o anglikach wie się tylko, że liczne procesy rozwodowe po drugiej stronie kanału świadczą o ich pobycie na kontynencie — śluby ich z francuzkami ograniczyły się zresztą do Boulogne, Amiens i Rouen. Belgijczycy, zbliżeni do Francji mową i zwyczajami, dość licznie wkradli się w serca dziewczic francuskich, polacy, serbowie i Grecy nie mogą również uskarżać się na brak gościnnego przyjęcia, a co do portugalczyków to pięć tysięcy założyło podczas wojny we Francji domowe ognisko. Tak to francuzki w gonitwie za mężem, zapomniały o swej przysłowiowej nieufności wobec obcokrajowców, a tem samem potwierdza się fakt socjologiczny, że i warunki społeczno-ekonomiczne zmieniają najbardziej zakorzenione przesady.

(od Chamboniéra do Debussy'ego). Wykonawcami programu będą panie: Emma Altberzanka (ucz. Schola Cantorum z kl. Vincentego d'Indy) i Kazimiera Sonenberzanka (ucz. Jana Roszkiego w Paryżu).

Kiermasz gwiazdkowy.

Zapowiedziane na piątek, d. 19 b. m. otwarcie kiermaszu gwiazdkowego wywołało w mieście wielkie zainteresowanie: Wiele osób zwraca się do Komitetu z zapytaniem co i w jakiej cenie będzie można nabyć na kiermaszu.

Komunikujemy więc, że Komitet starał się sprowadzić jaknajwiększą ilość przedmiotów pierwszej potrzeby, zwłaszcza wszelkiego rodzaju garderobę, wianych rzeczy, bielizny, oraz artykułów spożywczych. Zakupując wszystkie towary z pierwszych rąk i załatwiająco się minimalnym zyskiem, Komitet będzie miał możność sprzedawania takowych o wiele taniej, niż w sklepach. To też przed poczynieniem zakupów w świątecznych publiczność powinna zwrócić uwagę na kiermasz w Sali koncertowej, pamiętając o tem, że pieniędzmi wydanymi na kiermaszu, przynosi połowiną korzyść: sobie — zakupując tanie a praktyczne i ładne rzeczy i choremu żołnierzowi polskiemu — gdyż cały dochód przeznaczony jest na szpitale wojskowe.

Komitet bardzo też liczy na to, że kiermasz Czerwonego Krzyża poprze nie tylko zawsze chętnie z groszem ofiarnym śpiesząca inteligencja, ale sfery rzemieślnicze i robotnicze.

Katastrofa kolejowa.

Wczorajszej nocy na stacji Główno zdarzył się wypadek zderzenia pociągów, na szczęście bez ofiar w ludziach.

Wskutek przejechania sygnału, dwa pociągi towarowe wpały na siebie, rezultatem czego było rozbicie 6 wagonów i lekkie poranienie jednego z maszynistów. Do wieczora tory i rozbite warony zostały uprzątnięte i ruch prawidłowy przywrócony.

Strzały na ulicy.

Onegdaj wiozozerm przy końcu ul. Średniej, na trzecim posterunku XII komisariatu, posterunkowy zauważył trzech podejrzanych mężczyzn, którym kazał się zatrzymać. Ostatni nie usłuchał rozkazu. Wówczas posterunkowy dał strzał, którym jeden z nieznajomych, a mianowicie Władysław Mitera, został ranny w lewą nogę, powyżej kolana. Do rannego zawezwano Pogotowie, które po udzieleniu mu pierwszej pomocy, odwiezło go do szpitala. Pozostałych dwóch Jana Kosiarzkiego i niejakiego Władysława Swiderę aresztowano i osadzono pod kluczem.

TEATR POLSKI (Dzielnia 18).

pod dyr. Franciszka Rychtowskiego.
Wtorek 16-go grudnia. Major Barbara
kom. satyr. w 4 akt. B. Shawa.

Handel, przemysł i finanse.

Waluta polska nad przepaścią.

Centrala dewiz została zwinęta. Kilkomiesięczna jej działalność wykazała, iż jedna z pierwszych reform ministra Bilińskiego, która zbankrutowała już zresztą w dawnej Austrii i Niemczech, nie przyniesie Polsce zbawienia finansowego. — W ostatnich dniach jej istnienia kursy oficjalne stawały się już pośmiewiskiem kraju i zagranicy. Waluty obecne otrzymać można było jedynie w handlu pokątnym, oraz za specjalną protekcją z Centrali. Tymczasem marka polska z niebywałą dotychczas w dziejach giełdy prędkością spadła karkolomnie. — Nie notują jej kursu giełdy zagraniczne, chociaż znalazła do nich dostęp korona czeska. Oznacza to ni mniej ni więcej, iż nietylko, że się nikt nie chce angażować w stosunki handlowe na podstawie marki polskiej, ale nawet, że nikt się nią nie interesuje.

Za czasów rządów Moraczewskiego ulubionym bon-mot endecji i wszystkich jej przybudówek było, iż cała ententa i kraje neutralne uważają Polskę za kraj szybko staczący się po pochylej równi bolszewizmu i dlatego nie akredytują u siebie naszej waluty. Funtury angielskie można było wówczas nabyć po 60 mk., frank stał mało co więcej od 2 mk.

Przyszli rząd Paderewskiego, po którym cała prawica obiecywała sobie złote góry ze względu na jego sławę artystyczną w świecie i przyjaźń z Wilsonem. Ale przyjaciele nie sypali jakos po-

zyczkami na wygodnych warunkach i nie martwili się bynajmniej tem, iż za marki nasze nie można było dostać zagranicą ani żywności, ani maszyn, ani surowców.

Ostatnie wreszcie dni przyniosły nam formalną katastrofę. Dewizy podskoczyły początkowo o 100 proc., później spadły tak, iż podwyżka kursu wyniosła w porównaniu z ostatnimi notowaniami Centrali „tylko” 50 proc. Nic zrozumiałszego. Posiade obcą walutę można tylko drogą pożyczki, do której, jak powiedzieliśmy, nikt się nie kwapi, albo też przez wywóz jakichkolwiek towarów zagranicę. Druga droga jest bez porównania dogodniejsza, gdyż wzmacnia produkcję krajową, nie obciąża państwa długami, wreszcie wprowadza markę polską, jako pożądaną środek płatniczy na rynek wszechświatowy. Przy obecnych warunkach wobec toczącej się na wschodzie wojny, która wyczerpuje wszystkie nasze soki żywotne, korzystniejszą wyjście jest wprost nie do przeprowadzenia. Gdybyśmy natomiast wydali te miljarde, które stracono na wojnę poza etnograficznym obszarem Polski na cele odbudowy kraju i produkcji, kto wie, czy kraj nasz przy posiadanych bogactwach naturalnych i tanioci rąk roboczych, a przede wszystkim przy samowystarczalnej produkcji zbożowej nie byłby dziś jednym z najlepszych zakątków Europy.

Przy obecnym natomiast stanie rzeczy, jeśli nie stanie się cud jakiś, jedna rzecz jest absolutnie pewna: sytuacja wewnętrzna w Polsce będzie coraz gorsza. Wojna nauczyła nas, iż waluta krajów wjujących spada. Marka dziś już znajduje się w stanie agonii i ledwo co patrzeć, a nastąpić może jej zupełna dewaluacja. Pod względem tedy obrotu handlowego ze światem będziemy, a częściowo już jesteśmy odcięci i zablokowani. Żaden kupiec nie może dziś tak wykułkować cen towarów, by mógł za funt szterling zapłacić przeszło 300 mk., a za dolar 75 mk... Handel z zagranicą ustanie zupełnie. Nie potrzeba chyba objaśniać szerzej, co to dla nas znaczy przy absolutnym braku w kraju wełny, bawełny, całego szeregu metalów i chemikalji, niezbędnych przy uruchomieniu przemysłu.

Ale medal polski ma jeszcze jedną stronę, również, niestety, złą, jak i tamta. Mamy tu na myśli formalną licytację, która rozpoczyna się obecnie na majątek polski ze strony zagranicznego kapitału. — Prasa warszawska zwracała już niejednokrotnie uwagę, iż cudzoziemcy, korzystając z niskiego kursu marek nabywają pośmiesznych wprost cenach u nas kosztowności i dzieła sztuki.

Powtarza się w Polsce to samo, co ma miejsce na najszerszą skalę we Wiedniu, gdzie za 100 dolarów czyli według kursu około 15,000 koron nabywa się rzeczy wartości 500 dolarów w Ameryce. — Wyobraźmy sobie teraz, iż zaczyna się obecnie identyczny skup nieruchomości, a więc domów miejskich, dóbr ziemskich, akcji kopalń i fabryk. Wiele firm zagranicznych lokuje w ten sposób w Polsce część swych kapitałów, w ten sposób zapewniając sobie przyszłe kolosalne korzyści, po uregulowaniu się u nas kwestji walutowej.

Nie trzeba chyba dodawać, jakie znaczenie polityczne i gospodarcze posiada uszczuplenie w ten sposób polskiego stanu posiadania. Mówiąc paradoksalnie, mógłby dziś pierwszy leższy Rockefeller lub Vanderbilt zakupić całą Polskę. Naturalnie, na przeszkodzie temu nieszczęściu staje prawo podaży i popytu w tym wypadku obecnej waluty. Gdyby atak ka itałów obcych na Polskę zaczął się raptownie i trwał ciągle, dolary czy franki spadłyby natychmiast, lub popyt na tanie marki zwięszyły się, ergo waluta nasza poszłaby w górę. Narazie jednak, póki akcja ta odbywa się powoli i bezplanowo, póki nie razi szczególnie w oczach i nie przybiera większych rozmiarów, jej skutki walutowe dają się odczuwać w bardzo nieznanym stopniu.

Któż jednak zwróci Polsce wywiezione stąd za psie pieniądze dzieła sztuki i kosztowności, kto poprawi polski stan posiadania, cokolwiek choćby mniejszyny?

Rząd powinien wszcząć natychmiast kroki zaradcze przez zakaz wywozu omawianych przedmiotów, ograniczenie obrotu nieruchomościami. Najpewniejszym jednak środkiem przeciw zgonowi marki jest odwrócenie uwagi od imperialistycznych dążeń na wschód, a skierowanie jej na wewnętrzną odbudowę kraju.

Czesław Oltaszewski.

Międzynarodowe moratorium.

Wiedeń, 14 grudnia. (PAT.) B.K. donosi z Amsterdamu pod datą 18 grudnia. Biuro prasowe donosi z Harnavonu. Żywe zainteresowanie wywołała w Londynie propozycja lorda Strathlinga, aby zagadnienia walutowe rozwiązać przy pewnego rodzaju międzynarodowym moratorium. „Daily Mail” pisze, że należał powstrzymać unadek kredytu

międzynarodowego. Jedynym sposobem jest układ międzynarodowy, któryby określał warunki udzielania kredytu. Kierujące sfery bankowe państw koalicyjnych, których najsilniejsi przedstawiciele znajdują się w Londynie godzą się na wspomniane propozycje, przyczem jednak oświadczają się za dopuszczeniem do międzynarodowego porozumienia z krajami neutralnymi i nieprzyjacielskimi.

Dewizy w Pradze.

Praga, 12 grudnia. (PAT.) Kurs dewiz z dnia 10 b. m.: Amsterdam 19 95 Berlin 118, Sofja 105, Zurych 1025, marki niemieckie 115, lewy 98.

Giełda warszawska.

Dnia 15 grudnia.

6% oblig. m. Warszawy 1915/16 r.	215.—	205.—
6% obl. m. Warszawy 1917 r. za 100 mk.	100.—	97.—
5% oblig. banku ziemsk. za 100 mk.	103.—	97.—
4 1/2% listy zastaw. ziemskie A i B	180.50	181.—
4 1/2% listy zast. ziemskie	—	—
5% listy zast. m. Warszawy po 3000 i 1000	211.—	210.50
4 1/2% listy zast. m. Warsz.	200.—	190.—
5 pr. listy zast. m. Łodzi	154.50	156.—
4 i pół pr. listy z. m. Łodzi	143.—	—
Ruble carskie	147.50	140.—
Ruble dumskie	52.50	50.75
Drobne	—	—
Korony	77.50	74.76
Franki	8.90	9.10
Dolary	98.—	99.—
Funt szterlingi	390.—	390.50
Eranki szwajc.	18 75	—
Leje rumuński	2.80	—

Loterja R. G. O.

(Tabela nieurzędowa.)

12 dzień 5 klasy.

65.000: 37981.	
15 000: 37022.	
10 000: 1691.	
8.000: 53625.	
5 000: 34711.	
4.000 3405 12864 23552 23696	
1.500: 3783 6543 19437 24161 23101	
50621.	
1.000: 5927 7757 8546 15185 23810	
32881 34455 34897 46060 53568 66189	
800: 1892 3297 6338 9502 10050	
11457 12838 14718 15817 17557 21296	
34201 37638 38915 43541 48194 48306	
49361 51581 51867 57416 57635 60177	
60279 60844 63481 63902.	

Mrk. 600 na N.N.

3955 4061 4035	
5625 5696 6505 6596 8339 9507 10774	
13508 16231 17767 17888 19009 19826	
22526 23299 25032 26351 27539 27693	
28799 30774 34838 35120 37722 38143	
44061 44979 46140 47755 48633 51040	
51756 51841 53312 55325 56360 57321	
58034 58095 59038 59790 61180 61796	
61829 62100 62252 62767 63308 63890	
63941 64876 65943 66390 66563 67484	
68707 69259.	

Po mk. 250 wygrały nast. n-ry

29 55 160 91 449 522 622 96 872	
987 64 90.	
1024 54 111 237 59 14 96 473 89	
559 661 97 784.	
2011 41 12 103 282 87 839 462 90	
528 69 64 55 34 750 974 5.	
3068 28 130 231 50 82 315 86 5 405	
528 77 3 601 735 76 54 833 69 957 46 1.	
4010 98 178 205 832 480 98 519 637	
9 45 765 812 995 34.	
5172 74 76 57 278 88 344 90 92 406	
567 74 677 936 59.	
6100 99 122 59 226 67 310 40 404	
518 649 733 67 21 836 979.	
7084 98 113 32 56 229 64 572 672	
739 806 991 82 53 20 72.	
8114 29 249 91 1 33 77 377 95 564	
8 1 74 620 40 719 28 37 840.	
9049 1 74 177 1 223 13 442 54 72	
512 8 632 42 841 046 59 43.	
10020 68 110 44 53 247 74 52 544	
626 1 818 994 68.	
11093 176 35 63 237 7 9 337 62 14	
92 418 19 687 770 51 821.	
12084 76 59 35 72 12 65 100 31 211	
322 64 452 55 47 527 610 81 717 75 33	
67 824 41 94.	
18073 81 16 175 253 36 89 63 415	
768 894 85 16 920.	
14193 278 392 32 418 85 57 540 96	
624 710 50 820 976.	
15006 8 128 318 44 31 80 457 546	
32 37 632 88 23 92 721 801 976 83 55 96	
71 56 33.	
16070 131 41 95 89 396 13 81 490	
540 46 77 741 87 97 800 937.	
17028 49 98 36 110 60 7 63 394 443	
1 585 59 690 754 87 876 5 56 72 915 28	
49 59.	

19037 50 138 76 288 97 453 91 80
 563 34 638 4 748 830 71 969.
 19000 97 123 1 229 65 331 439 576
 73 790 20 40 810 60 98 978.
 20112 49 259 27 303 1 449 76 547
 650 9 2 712 48 77 893 916 67.
 21070 150 68 254 95 396 82 440 98
 560 4 672 725 802 923 81 73 21 8 99.
 22019 93 70 95 132 14 228 35 385
 485 1 585 652 798 886 35 67 44 61.
 23057 106 35 248 344 89 485 522 7
 20 649 97 73 46 222 81 29 639 99 995 99.
 24091 28 150 316 425 94 6 516 683
 69 48 56 97 746 849 092.
 25142 228 55 330 438 6 12 623 41
 82 740 86 54 75 63 817 1 91 964 13 53.
 26211 338 74 474 4 20 2493 666 770
 72 870 79 25.
 27028 252 413 26 79 683 59 97 786
 800 6 77 924 6 2.
 28282 97 386 447 94 512 88 57 642
 811 85 6.
 29009 186 266 372 80 57 425 23 610
 722 839 93 938 56 92.
 30092 146 97 89 63 272 368 25 442
 57 532 825 994.
 31046 8 77 71 84 239 33 310 17 51
 438 47 585 625 761 97 07 822 51 42 84
 914 1 52 35 46 97.
 32044 47 94 100 298 395 457 520 744
 963.
 33152 241 15 78 340 437 664 707 856
 58 911 22.
 34054 78 175 289 86 75 323 31 476
 577 86 606 738 6 887 99 960 33 22.
 35013 5 63 127 211 68 363 24 51 421
 3 519 84 91 607 4 765 99 887 54 900 63
 36075 151 87 46 277 313 75 61 568
 3 620 10 745 90 9 54 840 62 50 58 4 956
 85 96.
 37077 60 99 117 231 34 76 871 42
 467 48 553 623 96 702 817 10 97 89.

38010 40 74 43 149 41 76 261 42 91
 314 71 432 540 96 682 727 51 57 871 5
 64 952 3 67.
 39104 255 61 461 516 662 5 18 746
 813 37 926 96.
 40021 130 200 32 73 23 411 778 31
 812 4 966 81.
 41000 63 74 197 242 50 333 483 88
 589 59 697 3 64 76 779 60 16 867 917.
 42080 49 18 132 365 450 51 507 757
 826 12 934 26.
 43013 157 23 2 265 7 375 76 420 95
 80 569 62 63 37 600 92 64 747 65 823 75
 953 80 65.
 44092 96 188 55 9 23 12 290 95 83
 492 72 591 41 666 91 67 800 50 83.
 45046 1 281 65 78 69 428 36 42 663
 15 90 81 51 778 69 74 92 99 846 50 10.
 46026 107 238 55 325 88 434 80 83
 28 530 4 690 84 77 36 53 758 842 60 54.
 47031 26 185 97 40 34 13 41 220 313
 99 84 416 96 97 670 849 83 953.
 48091 36 119 32 45 294 68 315 99
 76 668 773 56 848 59 16 76 32 913 7.
 49134 45 11 262 12 35 2 312 8 44
 459 66 632 1 64 341 35 938. 48.
 50058 3 136 89 46 240 85 43 372 89
 539 16 688 77 72 40 86 31 729 887 978
 32 89.
 51060 190 97 67 73 170 44 59 22 61
 225 7 67 50 400 33 63 72 7 508 629 721
 838 84 942 31.
 52427 26 46 705 861 9 32.
 53023 49 113 33 26 17 87 373 580
 9 71 692 58 8 729 803 900 96 87 17.
 54094 89 172 29 229 61 31 22 345
 78 92 97 411 561 6 3 645 775 864 955.
 55121 249 384 64 77 401 26 28 513
 671 727 801 946 52.
 56040 11 157 91 225 82 312 20 577
 851 25 940.
 57137 40 12 235 5 318 21 682 700

Dnia 15 grudnia po długich i ciężkich cierpieniach zmarł nasz ukochany
 mąż, ojciec, brat, zięć
B. P.
J. M. KOLSKI
 przeżywszy lat 52.
 Pogrzeb odbędzie się dzisiaj o godz. 12-iej w południe z domu żałoby przy
 ul. Nowo-Cegielnianej № 41, o czym zawiadamia pozostała w nieutulonym
 żalu
Rodzina.

W środę, dn. 17 grudnia w pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanej naszej
b. p. Luby Braunsteinówny
 odbędzie się o godz. 12-iej w południe nabożeństwo na cmentarzu żydowskim, na które
 życzliwych pamięć zmarłej zaprasza
Rodzina.

86 62 888 939 60.
 58031 137 81 247 63 333 37 469 20
 576 648 74 50 733 56 64 853 27.
 59058 47 278 87 317 72 64 553 45
 7 671 753 871 68 926 45.
 80066 19 120 68 62 40 38 220 55
 339 482 738 25 19 43 74 831 993.
 61022 98 67 138 260 77 310 45 499
 41 96 47 42 590 9 71 740 58 947 19.
 62032 77 174 62 51 223 45 28 69 42
 80 485 63 25 532 94 32 17 80 673 709 8
 888 4 902.
 63154 66 32 262 15 388 536 666 97
 731 78 89 56 857 14 984 39.
 64289 33 9 375 449 5 92 563 61 16
 76 2 695 784 61 812 11 962 86 78.
 65822 118 90 293 47 335 62 58 73
 418 8 566 9 16 94 33 725 80 977 1 85.
 66069 163 9 16 298 87 346 73 11
 416 81 538 707 9 318 81 997.
 67061 64 193 8 28 83 251 335 1 54
 444 4 560 25 29 319 32 44 914 17.
 68079 171 292 45 4 86 352 466 510
 63 635 93 760 74 13 339 33 83 968 55 64.
 69018 22 49 148 35 45 8 54 206 5
 61 315 9 50 2 79 432 23 75 63 69 541 4
 73 96 696 786 843 933 15 26.

Lecznica Lekarzy Specjalistów.
 Piotrkowska № 17, drugie podwórze.
 9—10 ch. chirurg., uszu, gardła i nosa codz. **Dr. H. Goldberg**
 9—10 choroby oczu codziennie **Dr. Garliński**
 10—11 choroby wewnętrzne codziennie **Dr. Magdziński**
 11—12 chor. wener. i skórne codziennie **Dr. Dukiewicz**
 11—12 choroby kobiece codziennie **Dr. Ługowski**
 12—1 chor. wewnętrz. i dziec. (płu i serca) **Dr. Osiecki**
 12—1 chor. kobiece i chirurg. codz. **Dr. Artyfikiewicz**
 1—2 chor. skórne i weneryczne codz. **Dr. Skusiewicz**
 2—3 chor. nerwowe poniedz., środa piątek **Dr. Mittelstaedt**
 2—3 choroby oczu codziennie **Dr. Michalski**
 3—4 choroby wewnętrzne i dzieci codziennie prócz środy
 i soboty **Dr. Jokiel**
 UWAGI: 1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt;
 2) Porada 5 mk. Operacja i opatrunki wszelkiego
 rodzaju—od umowy. 7279—8

PIĘKNOŚĆ jest BOGACTWEM
 SIWE lub szpakowate włosy szpecą każdą twarz robiąc ją starą i zwiedłą.
Farba do włosów W. Seegera,
 uznana na całej kuli ziemskiej jako jedna z najlepszych, odznaczona kilkakrotnie złotymi medalami, barwi szybko i trwale posiadane włosy naturalnymi kolorami blond, chatai, brun i noir.
 Niezszkodliwość zaświadczone przez przysięgłych chemików i lekarzy. Sposób użycia bardzo prosty. Cena pudełka 7 mk. 50 fen. Prawdziwa tylko z mark. fabr. „latająca rybka”. Żądać we wszystkich skład., apt., perfumerjach i większ. zakł. fryzjerskich. Przy kupnie należy zwracać uwagę na markę fabryczną. 14459—20

Lekarz-Dentysta
C. ZARYCKA
 powróciła
 i przyjmuje MILSZA № 19, od
 10—1 i od 3—7. 65-6
Karta powołania
 na imię Mojżesza Gintera, została zagubiona oraz portfel, zawierający 2 kartki Związku Pracowników Państwowych na spirytus i papierosy, które dla znalazcy nie mają żadnej wartości. Znalazca zechce łaskawie zwrócić do wynagrodzeniem. M. Ginter, Długa 24. 989—1
DUET:
Fortepian --- Skrzypce
 zgrane, poszukuje stałej pracy w restauracji albo kinematografie. Oferty „Duet”. 981-1

Sprzedaż Gwiazdkowa w Domu Komisowym „UNION”
 Benedykta № 2
 Wszelka manufaktura, angielskie i francuskie białe towary, gotowa damska, męzka i dziecienna bielizna, świtry wełniane, obuwie i t. d. Ceny bardzo przystępne. 558—1

Zarząd Łódzk. Żyd. Towarzystwa Dobroczynności
 na zasadzie § 45 ustawy ma zaszczyt prosić pp. członków na
Ogólne Zebranie,
 odbyć się mające dnia 20-go b. m. o godzinie 8-iej i pół wieczorem w lokalu Towarzystwa przy ulicy Zachodniej № 20.
Porządek dzienny:
 1) Zagajenie posiedzenia przez prezesa Zarządu, 2) Wybór przewodniczącego, 3) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za okres 1914/1918, 4) Zatwierdzenie budżetu za 1919 rok, 5) Wybór członków Zarządu i 2-ch zastępców na miejsce ustępujących w myśl § 51 ustawy, 6) Wybór Komisji Rewizyjnej, 7) Wnioski Zarządu i członków Towarzystwa.
UWAGA: W razie nieprzybycia na powyższe zebranie liczby członków, przewidzianej w § 47 ustawy, następne zebranie odbędzie się dnia 27-go b. m. o godzinie 8 i pół i będzie prawomocne, bez względu na ilość przybyłych członków. 823-I

Dr. A. Poznański
 Choroby uszu, nosa i gardła
 Piotrkowska 61
 rzyjmuje od 5 i pół. do 7 po poł. 737—10
Dr. A. Groszlik
 Choroby skórne i weneryczne. Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
 Al. Kościuszki (Spacer.) 27.
 9—11 rano i 5—7 wiecz. Panie 4—5 poł. w niedzielę 10—12. 7741—10
Dr. Szumacher
 choroby skórne i weneryczne. Godz. przyjęcie: od 4 do 7; w niedzielę i święta od 11 do 1 rano
 Benedykta № 1.

Uwaga! Baczność!
KUCHENKI 164—7
 ekonomiczne blaszane z piecykami
„LILIPUT”
 przyjęte do patentu w Warszawie w dniu 24.X r. b. ogrzewają, gotują, smażą i pieką jednocześnie, z wielką oszczędnością drzewa opałowego, dochodzącą w zimie do 80%.
 Sprzedaż takowych:
 1) **Arnekker i S-ka**, Piotrkowska 91,
 2) **Two Akc. Ł. i Borkowski**, Piotrkowska 48
 3) **L. Bronowski**, Nowy-Rynek 7 (w podwórze).
 4) **E. Boesig**, Ewangelicka 2.
 Tamże bezpłatna demonstracja.

15% Zakład Fotograficzny 15%
J TYRASPOLSKI, PIOTRKOWSKA 76,
 właściciel **J. EUCHCAR,**
 poleca się Sz. Klienteli na **GWIAZDKĘ** z wykonaniem zdjęć fotograficznych osób pojedynczych oraz grup. Zakład mój zaopatrzony jest w najnowsze aparaty i ze zdjecia uskuteczniam z zastosowaniem najnowszych wynalazków z dziedziny fotograficznej. Wykonanie wysoce artystyczne.
 Z szacunkiem
J. BUCHCAR.
15% UWAGA: Niepogoda nie wpływa na dokładność zdjęć. 15%
 Okazie niniejszego kuponu otrzyma na Gwiazdkę 15 proc. rabatu w dniu zdjęcia. Kupon ważny do 1-go stycznia. 738—2

Papierowe kołnierzyki i półkoszulki
 óżnej fabrykacji; Sprzedaż detaliczna i hurtowa; poleca Cegielniana 47, J. M. Birger. 633—2

Drzewo
 budowlane, stolarskie i opałowe, mechanicznie rozdrabiane sprzedaje hurtowo i detalicznie Przemysł drzewny „Piła”, Pańska № 90.

Pierwszorzędny Krawiec Wojskowy
Sz. Weksler, ul. Piotrkowska 32
 przyjmuje wszelkie zlecenia dla wojska z własnego i powierzonego materiału, posiada na składzie wielki wybór kożuszków oraz bekiesz na futrze. Ceny przystępne.

Dr med. Z. GOLC
 Chor. skórne i weneryczne
 Godz. przyjmując: od 11—12 i 5—7 1/2 w, w niedziele od 9—12
Andrzeja 3, i p.
 464—15

Gabinet dentystyczny
Łuboszyc-Gecowowej
 w Łodzi
ul. Wschodnia 31
 Godz. przyjęcie 10—1 i 8—6

Dom
 w śródmieściu do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Oferta do adm. Głosu sub F. B.

Dziś premjera!!!

GRAND KINO

Sensacja amerykańska

Po raz pierwszy w Łodzi

Tysięczne tłumy przyjmują udział w odtwarzaniu wojen.

Najwybitniejszy obraz obecnego sezonu

PRECZ Z KAJDANAMI

Potężna tragedia dziejowa w 6 cz. na tle wojny Stanów Zjednoczonych prowadzonej w imię **Wolności ludów** wykonany przez amerykańską wytwórnię „Emerald Pictures“ w New-Jorku.

Sensacja!!!

Passe-partout
ważne tylko do godz. 7-ej wł.

Sensacja!!!

Początek pierwszego seansu codz. o godz. 5 pp., w sobotę i niedzielę o 3.30 pp., ostatniego punktualnie o g. 9.30 wiecz.

Ceny miejsc na ostatni seans nie podwyższone!

Sala dobrze ogrzana.

Obraz własn. Agencji Kinem. „Corso“ w Warszawie.

Sala dobrze ogrzana.

Konstant. 16 **Kino „Polonia“** Konstant. 16

Dziś premjera!

I-sza serja!

Ekstra telegram!

Nareszcie nadszedł wielki film amerykański

Kurjer z Waszyngtonu

W 7-ku wielkich częściach. Tajemnice cudzoziemskiego szpiegostwa w Stanach Zjednoczonych w 3-oh serjach, 20-tu w. częściach, według **Marcela Ailana**. W roli głównej w piękności **Miss Pearl White**

Poszczególne nazwy epizodów:

Sekretna misja.
Cicha groźba.

Poświęcenie się.
Zniknięcie medaljonu.

Zdemaskowanie przeciwnika.
Zwiędły kwiat.

Zuchwałe listy.
Łódź podwodna „L. U. S. 27“.

Poszczególne nazwy epizodów:

Czarny sztandar.
Tryumf patriotki.

Początek codz. o godz. 5, w sobotę i niedzielę o godz. 3 pop.

Kable podziemne

wysokiego i niskiego napięcia już nadeszły.

Biuro techniczne „WATT“.

inż. M. Abramson, Łódź, ul. Dzielna No 10.

909-2

Energiczny Zarządzający

doświadczony potrzebny do przedalni wełny i wigonji od Nowego Roku.

Oferty z życiorysem, odpisem świadectw i warunkami pracy proszę składać w Adm. „Głosu Polskiego“ pod: „Zarządzający Nr. 100“.

801-1

Sudał U. W. poszukuje lekcji lub posady nauczycielskiej w zakładzie naukowym. Spec. matematyka, łacina, chemia fizyka, botanika, zoologia. Kilińskiego 10, u p. Kona, 4-goda. 1-2 lub 8-9 wiecz.

855-2

Kupuje

wszelkie futra, Dzielna 10 ront, 1-sze piętro. 8021-0

Skład obrazów

i —
materiałów piśmiennych

H. T. Kunert i S-ka

Zawadzka 1.

Poleca na

GWIAZDKĘ

wielki wybór artykułów podarunkowych, ozdób choinkowych i gier.

Ramki wszelkiego rodzaju.

Oprawa obrazów.

913-3

NA WYPŁATĘ

towary damskie, męskie, dziecięce, obojętne i kapy Ch. Markowicz i S-ka Piłkowska No 27, VI podwórzu.

GWIAZDKA.

Drożdże wszystkich gatunków po cenach fabrycznych nabywać można codziennie świeżo

S. BERKOWICZA
Ben dykta 34,
i Zgierska 13. 025-3

Młody człowiek

posiadający znajomość w rolnictwie i młynarstwie, z mrk. 30-40.000 przystąpiłby do korzystnego interesu. Dokładne oferty złożyć w adm. nin. pisma pod Mrk. 30. 032-2

Nowość Chałwa

przedwojennej dobroci — najsmaczniejsza do jedzenia. — Nabyć można tylko w fabryce cukierków

H. WRÓBLEWSKIEGO
Łódź, Wolborska 33.

Kupimy, ewent. pożyczemy 2 konny motor

elektryczny, Samopomoc niem.ecka, Nawrot Nr 80. 014-3

Piotrkowska No 89

„HYGIENA“

oczyszczanie szyb wystawowych w domach prywatnych i fabrykach, froterowanie, trocinowanie, cyklinowanie posadzek, odkurzenie elektr. aparatami scian, dywanów, dezynfekcja mieszkań i t.p. 858-1

Przyjmuję w komis wszelkiego rodzaju FUTRA

Piotrkowska 33, front 1-sze piętro 021-1

Pracownia dz. ec. nnych ubiorów, bluzek szlafroków, etc. Przyjmuję i wykonuję po bardzo przystępnych cenach.

E. Offner,
Łódź, Kilińskiego 33. ofic. I p.

Dr. Bolesław Kon

Choroby uzu i nosa, gardła i chirurga. —
Piotrkowska 113.
Od 5-7 po poł.

Co wydzierżawienia

30 szerokich warsztatów z lokalem i oświetleniem elektrycznym. Piotrkowska 190. 016-3

Kupię 2 duże i małe Perskie Dywany

Oferty piśmienne. Orlański, Lipowa 3. 982-3

Wyprzedaż posezonowa gwiazdkowa, kapeluszy, beretów, czapek, woalek i t. p. Piotrkowska 207, Martini. 84-2

Ważne dla kupców, handlujących śledziami!

Długo istniejąca firma, przy ul. **Starego Rynku pod № 4** (w podwórzu) poleca **śledzie** różnych gatunków, również **szkockie i holenderskie**.

Ceny umiarkowane.

951-3

Z poważaniem **J. Degensztejn i S-ke**
STARY RYNEK 4.

W początkach stycznia rozpoczyna się

875-1

nowy kurs jęz. „Esperanto”

w przekładzie polskim. Zapisy przyjmuje kancelaria Łódzkiego Esperanckiego Towarzystwa (Długa 90) w poniedziałki i czwartki od 8—10 w. Oplata za cały kurs wynosi Mk. 10.—

Dentysta J. Bytenski

powrócił, mieszka obecnie **Konstantynowska № 5**. Leczenie chorób zębów i jamy ustnej. Wstawianie zębów sztucznych na kauczuku i złocie z podniebieniem i bez podniebienia. **Korony i mosty.** Solnierzom, pracownikom tramwajowym i robotnikom ustępstwa. 770-10

Matki powinny pamiętać, że tylko lanolinowy **pu-der „OZIDZI”** z marką „Kogut” radykalnie i szybko usuwa opryszczkę, zacierwienie i stan zapalny skóry u dzieci. Sprzedawca w aptekach i składach aptecznych i perfumerjach. Główny skład w aptece **A. Gaseckiego w Warszawie, Freta 16.** 295-15

Nowość na czasie!!!

166-10

Niema już więcej podartych pończoch!

Z 6-ciu par starych pończoch oddajemy 4 pary odnowione Z 6-ciu par skarpetek 3

Uwaga: Pończochy muszą być prane i maglowane.

Pracownia Piotrkowska 114, m. 21, lewa oficyna, 2-gie wejście, 2-e p.

Kursy Buchalteryjne

Henryka Lubińskiego wykładane są przedmioty:

buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynach „Remington”, „Mercedes”, „Orzel” i inne oraz poprawienie charakteru pisma. Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej. Zapisy przyjmuje kancelaria Kursów **Piotrkowska № 79.** 272-1

Ucznia,

lat 16—17, z dobrem wykształceniem szkolnym i gruntowną znajomością języków: polskiego i niemieckiego poszukuje większa firma. Oferty proszę składać pod „A. O. 22” w administr. „Głosu”. 887-3

Ważne dla Pań!!

Taniej niż wszędzie

Są do nabycia:

Biały towar Mk. 8.50 i Madapolam od

Surówka i Płócienka kolor. na wsypy i poszy od **Mk. 10 i 12**

Flanela i Barchany od **Mk. 12.—**

WEŁNA gładka i szkocka od **Mk. 20**

Korciki, Sukno i Bostony Po Mk. 30, 40, 50, 65 i 75.

M. BRYL, Piotrkowska 56

w podwórzu, III wejście, parter. 39-14

Zęby sztuczne

stare kupuje 84-8

Skład dentystyczny

Ogólnik i Samuels,

Piotrkowska 23, front, I p.

TANIO!

Madapolamy od mk. 9.—
Wsyпы „ „ 9.—
Flanale „ „ 11.—
Szewioty na damsk. 38.—
Boston granat. 50.—
Portjery z 3 połówek 95.—
Cajgi 5.50

POLECAJA
Drukier i Chari
Piotrkowska 39
druga brama, I p. 81-18

Reparacje futer

wykonane podług najnowszej metody; kupno wszelkich wyrobów futrzanych.

Piotrkowska 38, front, I-e p. 096-8

788-10

Kupuję

używane instrumenta muzyczne

Alfred Sessig
Nawrot 22.

Kupuję

brylanty, stare złoto, srebro, perły, diamenty, garnet, kwity lombardowe placę najlepsze ceny.

S. MILICH 53-14
Konstantynowska 7, prawa of., I p.

Dr. I. Siiberstrom

Ordynator Ambulatorjów Miejskich dla

Chorób skórnych i wenerycznych.
ZIELONA № 11 (róg Zachodniej)
Przyjmuje od 5—8 wiecz., panie od 4—5. 960-3

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i dróg moczopłciowych
Leczenie promieniami Röntgena i światłem

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.
Godziny przyjęcia: 9—2 rano 6—8 po poł. Dla pań od 5—6 p. p. 445-21

Dr. med. B. Mintz

Nowy Rynek № 6.
Ordynator kliniki akuszerzynej. Akuszerka i choroby kobiece. 93-5
Ordynuje od 9—11 r. i od 4—6 pp.

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 10—12 r. i od 5—7 pp.

Nawrot 7. 984-2

Dr. L. Prybulski

Zawadzka № 1, róg Piotrkowska
Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe. Zastępuje **Dr. H. Wurcelman** z Warszawy. Godziny przyjęcia: 5—8 wiecz. 496-10

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja 11.
Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęcia: od 9—11 i od 5—7 i pół po poł. Panie 11—12 rano. 198-14

Dr. Sołowiejczyk

Choroby dzieci i wewnątrzne
Andrzeja 4.
Przyjmuje jak dawniej od 9—10 r. i 5—8 po poł. 702-22

Dr. S. Sewkowicz

Choroby skórne, weneryczne
Konstantynowska 12
Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w. dla pań od 5—6 po poł. 397-20

Dr. Trawiński

choroby chirurgiczne
przyjmuje od godz. 2-jej—4-jej
Piotrkowska № 135.

Dr. H. Różaner

Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje codziennie prócz niedziel od 5—8 wiecz.

Dzielnia № 9.

Dr. M. Papierny

Akuszer i specjalista chorób kobiecych.
Południowa 23
Przyjmuje od 9—11 r. i od 4—6 po poł. 812-8

Akuszerka Pipikowa

Łódź, Piotrkowska 132 m. 14.
Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 044-10

Ogłoszenia drobne.

Kupuję wszelkie futra, pianina, dywany, placę najwyższe ceny. **Wólczańska 43 m. 6.** 094-27

A. A. A. A. A. A. Kupuje pianina, zakłady karakulowe, dywany perskie, również zвычайne. Ceny najwyższe. **Hotel „Victoria”,** Piotrkowska 67, pokój № 7. 018-5

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. — Placę najwyższe ceny. — **Weinreich, Benedykta № 19** (róg Długiej) front sklep. 67-12

A. A. A. A. A. 100 marek placę za aparat starych zębów. **Andrzeja 7, Nadryczny.** 00-10

Kupuję używaną garderobę, futra, bieliznę, dywany, maszyny do szycia, kwity lombardowe, placę najwyższe ceny. **Wólczańska 43 m. 6.** 093-27

Łóżka, materace, szafy, bielizna, lizniarkę, umywalkę, leżankę, kredens, stół, krzesła, komode, lustro, biurko tanio wyprzedam, **Piotrkowska 223-3,** I p., front. 601-10

Krawaty sprzedaję i przyjmuję do roboty, a także przerabiam stare, **Cegielniana 53.** 90-5

Różne meble sprzedam zaraz. **Al. Kościuszki № 26, m. 4.** 18013-2

Aparat fotograficzny, anastygmat podwojny 1-X18 z przyborami do sprzedania. **Benedykta 3 m. 14, od 2—4.**

Do wynajęcia od zaraz dwa ładnie umeblowane frontowe pokoje. **Wiadomość Piotrkowska 189 m. 6, front.** 42-3

Futro męskie na tchórzach do sprzedania — **Wiadomość Zawadzka 21 m. 8.** 18020

Gotowie rasowo do sprzedania. **Główna 26, od 12—3 pp.** 762-3

Instytucja kulturalno-oświatowa poszukuje lokalu składającego się z 3—4 pokoi w centrum miasta od zaraz ew. od 1-go kwietnia. **Oferty pod „Otwiata”** do adm. „Głosu”. 74-2

JeŃen lub dwa frontowe umeblowane pokoje przy rodzinie do wynajęcia. **Nowo Cegielniana 12, m. 2.** 73-3

Kupuję różne kwity lombardowe, brylanty, złoto, a także i zęby sztuczne, nawet i polowane, placę najwyższe ceny. **Piotrkowska 9, lewa oficyna II piętro, Kon. Urzędowo** dozwolone. 446-4

Kocioł stojący 8 m. *powierzchni ogrzewalnej o ciśnieniu 4 Atm. z kompletną armaturą i pompą zasilającą — do sprzedania u **Nasielski i Neidelman Karola 17.** 99-2

Kupię pianino, dobrze zaplącę **Hotel „Victoria”,** Piotrkowska 67 u szwajcara. 39-6

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. — Placę najwyższe ceny. — **Weinreich, Benedykta № 19** (róg Długiej) front sklep. 67-12

Kupujemy meble, pianina, kasy i rozmaite garderobę. Placę najlepsze ceny. **Zawadzka № 7, Hotel „Pasaż”,** pokój № 12. **Przyjezdni kupcy.** 93-3

Masło topione poleca mleczarnia wiejska. **Gubernatorska 27.** 18007-3

Młode wilczki do sprzedania. — **Zgierska 11 m. 5.** 18011

Meble różne po cenach przystępnych dostęć można **Wschodnia 74, w podwórzu.** Tamże otomana pluszowa okazynie do sprzedania. 18 04-5

Maszyna Singera do szycia bębnową sprzedam. **Radwańska 49 m. 35.** 1800-2

Mężczyzna lat 31, na poważnym stanowisku, inteligentny, muzykalny, bez nalogów dobrze zbudowany, blondyn, z dobrej rodziny (chrześcijanin) — pragnie poznać starszą pannę, lub bezdzietną wdowę do lat 30, inteligentną, przystojną, zrównoważoną i niezależną, a zdolną do miłości szczerą i głęboką. Koniecznym niestety warunkiem jest posiadanie dostatejnie wyprawy i znacniejszego majątku. Tylko poważne zgłoszenia Pań, reflektujących na małżeństwo, a postępujących większe zalety duszy i warunki materialne, mogą być podstawą porozumienia. Dyskrecja równa się przyzwyczajeniu, dlatego specjalne zapewnienia uważam za zbędne. **Korespondencję** proszę kierować pod „Sfinks” do adm. „Głosu”. 878-2

Ogłoszenie. Pracownia okryć damskich przyjmuje roboty w najwzniejszych fasonach kostjumy, palta, a także wykonywam różne futrzane roboty; za kostjum mk. 100, za palto mk. 75. **Wschodnia 40, M. Rozencajg.** 81-2

Na czynie! doświadczony pedagog, potrzebny dla przygotowania do matury. **Oferty sub „Stylista”** do adm. „Głosu”. 913-3

Poszukuję Poszukuję 1—2 umeblowanych pokojów, pożądana kuchenka. **Oferty pod „Inżynier”** do adm. „Głosu”. 054-2

Peruki teatralne 120 sztuk tanio do sprzedania. **Piotrkowska 132, fryzjer.** 047-1

Piano kupię, dobrze placę. **Hotel „Victoria”,** Piotrkowska 67, u szwajcara. 039-5

Potrzebna osoba do dwójki dzieci, **Piotrkowska № 103, Rozenberg.** 943-2

Pokój umeblowany z oddzielnym wejściem i oświetleniem gazowym do wynajęcia. **Długa 123 m. 3.** 18023-2

Pokój dwuokienny elegancko umeblowany zaraz do wynajęcia — **Kilińskiego 42 m. 11, między 1—3.** 18017

Pokój duży umeblowany do wynajęcia. **Wejście osobne. Pusta 13, m. 6, front I piętro.** 18093

Pias buldog koloru brunatnego przybłąkał się. **Odebrać można Władczyca 36 m. 75.** 18034

Poszukuję się umeblowanego pokoju z oświetleniem dla pojedynczej osoby. **Oferty przyjmuje firma T. A. BaŃa, Piotrkowska 74.** 18006-2

Porfel skórzany z monogramem F. B. zginął w niedzielę między godz. 1—2-gą. **Uczelwy z nalazca zatrzymam sobie gotówkę, jako nagrodę za portfel z dokumentami, oraz zwrócić na ul. Al. Kościuszki № 29 do gospodarza.** 967-2

Pokój umeblowany, frontowy z oświetleniem do wynajęcia. **Andrzeja 7 m. 7.** 963-2

Proszę o niewypłacenie losu loterii R. G. O. V klasy **№ 35953, który mi zaginął F. B.** 996

Poszukuje zajęcia dolna krawcowa pod domach prywatnych. **Oferty do Adm. „Głosu”** sub. K. K. 973

Potrzebne dwie zdolne sklepowe z kaucją do piekarni. **Wiadomość, Główna 2, Piekarnia Warszawska.”** 997

Potrzebna bukieciarka. **Dzielnia № 2, Kwiatciarza.** 98-3

Pokoju umeblowanego z wejściem ze schodów poszukuję od zaraz. **Oferty w administracji „Głosu”** pod „412”. 18000-3

Piano prawie nowe do sprzedania. **Długa 67, m. 3, od 12 poł.** 85-8

Restauracja międzynarodowa (Piotrkowska 66) **Wydaje** smaczne śniadania, obiady i kolacje a la carte. **Bufet** zaopatrzonej obsługi w trunki i zakąski. **Piwo Anstada** z beczki. **Co sobota** własne wyroby masarskie. 995

Rutynowana kasjerka ze znaomością buchalterji z wieloletnią praktyką, skromnych wymagań poszukuje posady. **Oferty** składacę proszę Cegielniana 22-4 Dobrecki. 973-3

Samotna poszukuje pokoiu niemeblowanego przy rodzinie. **Oferty z adresem pod A. B. do adm. „Głosu”** 975-3

Sklep kolonialny zaraz do sprzedania. **Piotrkowska 133.** 18018-2

Tanio bo okazynie perski dywan do sprzedania; tamże maszyna do pisania. **Obejrzeć można od 10 rano do 1 pop.** — **Plac Dąbrowskiego 2, m. 6, II piętro.** 18024-3

W okolicy Dzielnej poszukuje pokoju umeblowanego z elektrycznym oświetleniem i z wygodami. **Oferty dla „Architekta”** w adm. „Głosu”. 0 2-3

W Rogach pragnę nabyć wille. **Lask, oferty** npraszam do adm. „Głosu” pod „Rogi” 930-3

Wykształcony panna, lat 25, na stanowisku, chce poznać inteligentnego izraelitę w celu wymiany myśli. **Oferty pod „P. P. 288”** do adm. „Głosu”. 962-2

500 marek nagrody ofiaruję temu, kto sprawdzi lub wskaże gdzie znajduje się pies szpiec czarny, biały ogon i łapki i pod szyją. **Zaginął dn. 22 listopada. Adres Pasaż Szulca (Al. 1 Maja) № 5, m. 5.** 83-3

Zagubione dokumenty:
Anszelwicz Jakób zgubił kartę węglową. 18027
Blenberg Jakób zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 961-2
Buchole Jan zgubił kartę węglową. 18012

Checiński SzaŃa zgubił cennik ostemplowany przez urząd walczy z lichwą i spekulacją na towar lokolowy i kwit meldowania. **Południowa 18.** 18015

Orwaniak Andrzej zgubił paszport rosyjski wydany w gminie Wymysłow. 991

Feldman Hersz Isak zgubił paszport tymczasowy wyd. w Chmielniku, ziemia klelecka. 18009

Fuchs Mosiek zgubił legitymację chlebową na 6 osób. 970.

Frydman Lejbus zgubił paszport wyd. w Łodzi. 22-3

Fajgenbaum Zelman zgubił paszport rosyjski, wydany w Jędrzejowie, oraz legitymację, wydaną z komitetu dla bezrobotnych. 933-8

Frydman Lajbus zgubił paszport niemiecki, wydany Łodzi. 37-2

Fruszka Aron Lejze zgubił paszport rosyjski oraz kartę chlebową na 1 osobę. 041-2

Goldberg Pinkus zgubił kartę węglową. 908.

Godzik Jankel zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 974-3

Polberska Zofja zgubiła kartę węglową. 18002

Reiman Rubln zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 18028-3

Rlikberg Izak zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i różne dokumenty. **Prosi się o zwrot tych dokumentów** na ul. Południowa 9. 910-3

Janiszewska Czesława zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 040-3

Joskowicz Hersz zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi 1800-3

Katz Paszja zgubiła legitymację chlebową za № 4195. 1801

Kolski Józef zgubił legitymację chlebową na 4 osoby. 18019

Koplowicz Ruchla zgubiła paszport rosyjski wydany w Pińsku. 934-3

Liberman Szmul zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 24-8

LUONA

Dzisiaj przedstawienie

dla dzieci i młodzieży

Początek dziś o godz. 3.15 pop. Ceny miejsce od 1 Mk.

Wyjątkowy program:
1) **Pamiętnik psa.** Chwytający za serce dramat w 3 aktach, podjętym i nastr. romansu niesiemiernego poety **Jana Ruchajna** w roli głównej **pułd. TOBY.** 2) **Maks Linder** — komedya. 3) **Dzieci Francji** podczas wojny. 987-5

Łęszewski Luzer zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 046-8

Łęszewski Chaim Salomon zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 78-3

Łęszewski Stanisław zgubił paszport wyd. w Sienno (ziem. radomska), kartę węglową, świadectwo służbowe, patent rzemieślniczy, książeczkę członkowską. **Cegielniana 87.** 81-3

Sobelman Regina zgubiła paszport wyd. w Łodzi. 914-3

Szłucki Zeinweł Jozef zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 916-3

Sztajnmann Józef zgubił legitymację chlebową na 7 osób. 979

Gierdzka Selda zgubiła kartę węglową. 18031

Wesołowski Stefan zgubił paszport niemiecki wydany w Sieradzu. 965-3

Zukowski torebkę, zawierającą około 400 mk., klucz i kwit urzędowy, na ulicy Średniej między Nowym Rynkiem i Kilińskiego. **Laskawy** znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do nauczyciela **N. Nowaka** Średnia 6. 966

Zdanowski Flaszol zgubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. **Uczelwy** znalazca zechce zwrócić za nagrodą na ul. Konstantynowska 79. 956-3

15 grudnia skradziono pugilares zawierający paszport niemiecki wydany w Łodzi za № 71524 na imię **Juljana Kahana**, Konstantynowska 30, 2 losy 5-jej klasy 6-jej loterii klasycznej **R. G. O. № 10955** 186470. **W gotówce** około marek 350 i koron 50, oraz bilet członkowski **Stowarzyszenie** drogiowców. **Zastrzeżenie** się nabycie powyższych losów.

Casino

Casino

MOTTO: Niema mężczyzny, któryby w „Tancerzu” nie dostrzegł siebie i niema pod słońcem kobiety, któraby w życiu nie miała swego „tancerza”.

Dziś i dni następnych!

Wolna przeróbka dla ekranu słynnej powieści

Feliksa Hollaendra

w pięknym i fascynującym kino-dram. w 8 akt. p. t.

„TANCERZ”

Ceny miejsc na I-e i II-e przedstawienia zwyczajne, na ostatnie podwyższone. Passepartout nie ważne.

Najnowszy walec Danny-Kadena p. t. „TANCERZ” do nabycia w kasie teatru.

Dziś

i dni następnych

Dziś

i dni następnych

Sensacja znakomitej wytwórni „Cines” w Rzymie.

Arcydzieło techniki i reżyserji!

„RZYM-PARYŻ”

(Pociąg błyskawiczny)

Sensacyjny dramat z przygód milionera w 6-ciu częściach.

Udział biorą: Najsilniejszy człowiek świata,
Najmłodszy artysta-akrobata i
Najmądrzejszy puceł.

Początek o godz. 5-3j po południu.